

het strand, maar over zee kijken. Even gaan zitten op een plekje uit de wind en met de kijker de zee afturen. Het zal je dan verbazen hoe vaak zo'n dier in je kijkerbeeld komt. Vooral in het najaar komen ze vlak onder de kust. De helder wit en zwarte volwassen mannetjes vallen daarbij het meest in het oog. Net als de albatrossen zijn het goede vliegers. Tegenwind maakt daarbij niet zoveel uit. Een aantal slagen met de vleugels en dan weer een glijvlucht.

Vissers kennen de genten goed, ze noemen ze zeezotten. Als er wordt gevestigd hangen er steeds een aantal van deze vogels om de boot. Kijkend of er bij het ophalen van het net een haring valt te verschalken. Op een reisje dat ik op de kotter van een vriend maakte zag ik ze vaak op het net duiken. Soms met het gevolg dat ze daarin verward raakten. Dat duiken naar vis gebeurt vanaf een flinke hoogte en het komt weleens voor dat ze zo ook op een vis duiken die op het dek ligt. Uiteraard met fatale gevolgen voor de vogel.

Een alleraardigste ontmoeting met genten hadden we eens op de Galapagoseilanden. We kwamen

op een tochtje in een kolonie Blauwvoet Genten terecht. Er werd daar gebroed op een vlak stuk rots waarbij vrijwel elk geschikt plekje was bezet. Ook het pad was dankbaar in bezit genomen. Er zat dus voor ons weinig anders op om er zo goed als dat mogelijk was omheen te gaan. Maar niet voordat we van de balts van de vogels hadden genoten. Met stijve poten paradeert daarbij het mannetje op het vrouwtje. De felblauwe poten worden steeds op militaire wijze op de grond gezet, de kop in de lucht geheven. Vanzelfsprekend leg je zulke momenten vast op dia's, maar dit was een van de weinige keren dat ik spijt had geen videocamera bij me te hebben.

Voor onze "gewone" Jan van Genten echter hoeven we niet naar de Galapagos. Daarvan kunnen we, met wat opletten, genieten op onze wandeling langs het Noordwijkse strand. Zo'n aantal zeezotten voorbij zien gaan maakt je dag weer goed. Het blijft trouwens de vraag wie er zotter is: die vogel boven zee of die tweevoeter op het strand.

Vogelnieuws, tweede kwartaal 1997

Ab Steenvoorden

De waarnemingsrubriek

De laatste tijd worden er steeds vaker waarnemingen ingezonden van vogels die ver buiten ons gebied zijn waargenomen. Om een "schoon" overzicht te houden worden die waarnemingen dan ook niet in de Strandloper en in het archief opgenomen. In principe kunnen waarnemingen van alle vogelsoorten ingezonden worden mits ze gezien zijn in het gebied waarbinnen onze vereniging werkzaam is.

De grenzen van het gebied zijn grofweg de Uitwatering en het Oegstgeesterkanaal in het zuiden, de A44, Haarlemmer Trekvaart en Leidse Vaart in het oosten, de provinciegrens in de AWD in het noorden en de Noordzee (zover als zichtbaar vanaf de kust) in het westen.

Deze grenzen zijn destijds bij het maken van De Vogels van Noordwijk en Omstreken in 1989 vastgesteld. Het is dan ook erg belangrijk om bij de ingezonden waarnemingen een duidelijke en zo'n volledig mogelijke plaatsaanduiding neer te zetten.

De meeste van de ingezonden waarnemingen zijn terug te vinden in de waarnemingenrubrieken achter in elke Strandloper. Een deel van de niet genoemde waarnemingen wordt gebruikt bij het maken van het Vogelnieuws en iedere waarneming (mits waargenomen in het boven genoemd gebied) wordt opgenomen in het archief van de vereniging.

Inleveren van de waarnemingen

In iedere Strandloper wordt een overzicht gegeven

van de in de regio waargenomen vogels. Deze waarnemingen worden telkens per kwartaal verwerkt. Het is dan ook erg jammer dat er nog steeds waarnemingen veel te laat worden ingeleverd. Om het enigzins overzichtelijk en verwerkbaar te houden worden geen nagekomen waarnemingen in de waarnemingenrubriek opgenomen.

Waarnemingen dienen bij voorkeur telkens aan het einde van de maand en uiterlijk aan het einde van het kwartaal ingezonden te worden.

Ieder jaar is in steeds dezelfde Strandloper hetzelfde kwartaal terug te vinden:

Strandloper nummer 1, maart. Waarnemingen van oktober, november en december. Insturen uiterlijk half januari.

Strandloper nummer 2, juni. Waarnemingen van januari, februari en maart. Insturen uiterlijk half april.

Strandloper nummer 3, september. Waarnemingen van april, mei en juni. Insturen uiterlijk half juli.

Strandloper nummer 4, december. Waarnemingen van juli, augustus en september. Insturen uiterlijk half oktober.

Kraanvogels

Zondagmiddag 13 april zag Michel Nederpel, woonachtig in Polder Hoogeweg een drietal Kraanvogels in de polder landen.

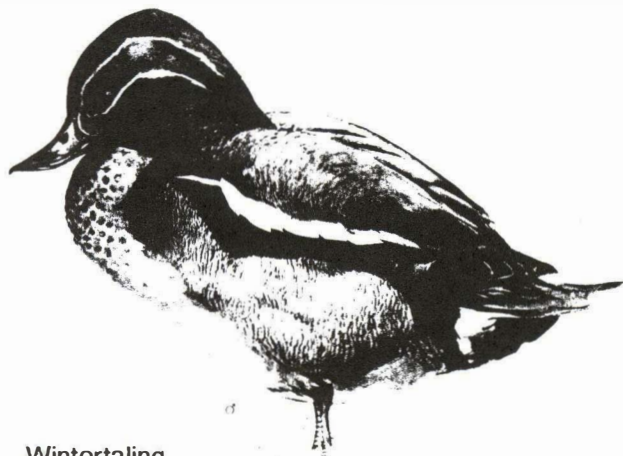
Het bleken twee adulte en een onvolwassen vogel te zijn, waarschijnlijk een familie die vanuit het overwinteringsgebied op weg was richting de noordelijk gelegen broedgebieden. Nadat telefonisch en semafonisch de waarneming van de Kraanvogels was doorgegeven verzamelde zich enkele

tientallen vogelaars zich rond de polder om vanaf Noordwijk of Rijnsburg de vogels te bekijken. Echt spectaculair werd het toen de beide oude vogels begonnen te baltsen. Ook tijdens de vroege ochtenduren op maandag waren de vogels nog in de polder te vinden, maar halverwege de ochtend vertrokken zij weer in noordelijke richting.

Het is pas de eerste keer dat er Kraanvogels in Noordwijk aan de grond worden waargenomen en ook in de rest van West-Nederland komt het maar zelden voor dat de vogels rustend of fouragerend gezien worden.

Er zijn uit onze omgeving zo'n tien waarnemingen bekend van Kraanvogels, allen overvliegende exemplaren. De meest bijzondere waarneming is de groep van 43 exemplaren die door veel waarnemers vanaf verschillende plaatsen (noordduinen en het dorp) overvliegend werd gezien op 19 oktober 1987.

Ongewone plaatsen, aantallen en tijdstippen

Wintertaling

Een adulte Zwarte Zee-eend werd gezien in het Van Limburg Stirum kanaal in de AWD op 7 april. Een adult Topper werd op 20 april waargenomen op het Oosterduinsemeer en op 11 mei in de AWD. Zo'n 50-Koperwieken waren op 20 april nog aanwezig op het terrein van Willem v.d. Bergh, op 26 april werd daar ook nog een exemplaar gezien. Een groepje van 8 Kramsvogels vloog in noordelijke richting over de AWD op 27 april en op 15 mei werd er nog een exemplaar waargenomen in de Coepelduynen. Een eerstejaars Jan van Gent vloog over Solasi in Noordwijkerhout op 10 mei. In april en mei werden er geregeld groepjes overtrekkende Gaaien waargenomen, waarschijnlijk vogels die tijdens de invasie van de afgelopen winter in onze regio zijn terechtgekomen en nu weer terugkeren naar hun broedgebieden.

De eerste 'echte' vogeltrek in zuidelijke richting werd al weer opgemerkt op 29 juni. In één uur tijd vlogen er toen 1760 Spreeuwen over de zuidelijke AWD.

Exoten in de omgeving

Er zijn tijdens het afgelopen kwartaal nauwelijks exoten waargenomen. Vrijwel maandelijks werden één of meerdere Casarca's in de graslandgebieden rond Noordwijk waargenomen. Op 30 april vloog er een exemplaar langs over zee.

Naast de Casarca's werd ook de Muskuseend regelmatig waargenomen langs de Nachtegaalslaan achter landgoed Offem.

Op 7 mei vlogen twee Indische- of Streepkopganzen in noordelijke richting langs over zee.

Rosse Spreeuwen nieuw in Noordwijk?

Op vrijdag 9 mei werden er in de vroege avonden twee adulte Rosse Spreeuwen waargenomen op de Trimbaan in de noordduinen. Helaas bleven beide vogels niet lang aanwezig en konden ze maar door een tweetal waarnemers gezien worden. Ook tijdens verschillende zoekacties de dagen daarna in het duingebied werd geen van de vogels meer teruggevonden.

Dit is waarschijnlijk de eerste echte waarneming van Rosse Spreeuwen in onze omgeving. Het exemplaar opgenomen in het avifaunistisch overzicht in De Vogels van Noordwijk en Omstreken, waargenomen vliegend over de Puinhoop in de Coepelduynen op 4 november 1985 is niet opgenomen in de Katwijkse lijst van waargenomen vogelsoorten. De reden daarvoor is dat de vogel onvoldoende gezien is en een gedeeltelijk albino gewone Spreeuw niet is uit te sluiten. Zeker bij overvliegende vogels is het vaak moeilijk om alle details goed te bekijken. Het zou in dit geval om een onvolwassen vogel gegaan zijn, die in een groep Spreeuwen in zuidelijke richting langsvloog. Juist bij onvolwassen Rosse Spreeuwen is het erg belangrijk om de juiste kenmerken goed te zien, want zij verschillen nauwelijks van zeer lichte juveniele Spreeuwen.

Rosse Spreeuwen worden vrijwel jaarlijks in Nederland waargenomen, meestal juveniele vogels in het najaar en een enkele keer adulte vogels in het voorjaar.

Vogels in de polder

In de Elsgeesterpolder en Polder Hoogeweg was het tijdens de maanden april, mei en juni buiten de broedvogels vrij rustig. Op 10 april werden er nog zo'n 200 Goudplevieren en op 19 mei 1 exemplaar, volledig in zomerkleed in de Elsgeesterpolder gezien. Verder werden er eigenlijk alleen in april nog geregeld groepjes Wintertalingen, Slob-eenden en Krakeenden waargenomen. Bijzonder dit voorjaar was wel het broedgeval van een Visdief in een perceel peen in de Elsgeesterpolder. Helaas is het complete nest tijdens de vele regen begin juni weggespoeld.

In Polder Hoogeweg, recht tegenover de uitkijktoren werd op 8 juni een paartje Bergeenden waargenomen met 6 jongen.